

Riktlinje för utmaningsrätt i Härjedalens kommun och de kommunala bolagen som ingår i koncernen

Dokumentets namn	Riktlinje för utmaningsrätt i Härjedalens kommun	Diariennr	KS 2025/1050
Dokumenttyp	Riktlinje		
Fastställd av	Kommunstyrelsen	Datum och paragraf	2026-03-11 §
Dokumentansvarig/processägare	Upphandlingssamordnare	Giltighetstid	2026-03-16 tills vidare
Reviderat datum			
Aktualitet kontrollerad			
Övrig info			

Riktlinje utmaningsrätt i Härjedalens kommun

1 Bakgrund

Samhällsutvecklingsförvaltningen fick under 2023 (Suu § 18/2023) i uppdrag att utreda den lämpliga formen för införande av kommunal utmaningsrätt inom Härjedalens kommun samt det regelverk som ska gälla efter införandet. Denna riktlinje utgör regelverk för utmaningsrätt i Härjedalens kommun.

Utmaningsrätt innebär att externa aktörer (företag och föreningar) har rätt att föreslå att verksamheter som kommunen eller något av kommunens bolag driver i egen regi läggs ut på entreprenad. Verksamheter som innebär myndighetsutövning eller på annat sätt enligt lag är ålagda kommunen att utföra undantas, tillsammans med skola, undervisning och direkt vård.

För eventuella verksamheter som utmanas och som läggs ut på entreprenad har kommunen ett uppföljningsansvar.

2 Inledning

Syftet med utmaningsrätt är att effektivisera kommunal verksamhet samt minska kommunal konkurrens gentemot utförare på den öppna marknaden. Förhoppningen är att det ska bidra till fördelar både kostnads- och kvalitetsmässigt, samt till att skapa en mångfald av utförare av tjänster som kan stärka näringslivet i hela kommunen.

3 Avgränsningar

Följande uppdrag kan inte utmanas: myndighetsutövning, uppdrag ålagda kommunen enligt lag, valnämndens och överförmyndarnämndens arbete, skola och undervisning, direkt vård och verksamheter som inte kan avgränsas från den övriga verksamheter.

Rätten att utmana gäller såväl privata företag som föreningar.

4 Process

- i) Utmaningen inkommer till kommunen och diarieförs. Utmaningen ska innehålla information om vilken del av kommunens eller bolagets verksamhet som utmanas samt en beskrivning av utmanarens vilja och trovärdighet att driva den aktuella verksamheten.
- ii) Upphandlingsamordnare analyserar utmaningen, dess möjligheter och begränsningar. Förslag på förutsättningar, krav och prioriteringar tas fram.
- iii) Upphandlingsamordnarens sammanvägda bedömning presenteras för kommunstyrelsen. Om de formella kraven för utmaningen godkänns av kommunstyrelsen ska kommunstyrelsen remittera utmaningen till det utskott eller den bolagsstyrelse vars verksamhet blivit utmanad för beredning.
- iv) Det berörda utskottet eller bolagsstyrelsen lämnar synpunkter till kommunstyrelsen.

- v) Kommunstyrelsen fattar beslut basera på upphandlingssamordnares analys och berört utskotts eller bolagsstyrelses remissyttrande.
- vi) Upphandlings/avknopningsprocess startar. Kommunens egna kostnader för verksamheten tas fram för jämförelse och eget anbud.

5 Det kommunala ansvaret

När en verksamhet till följd av utmaning har upphandlats har kommunen eller bolaget enligt lag ett fortsatt uppföljningsansvar. Kommunen ansvarar för att rutiner för kvalitetsbedömning, kvalitetsutveckling och uppföljning tas fram. Målen för verksamheten ska vara tydliga och mätbara.